

Universitätsbibliothek Paderborn

Qvæstiones Morales Selectiores De Lege Interna Et Externa

discussæ, ac Resolutæ, & in duos Libros divisæ, In quibus, propositis casibus, prima quædam principia, ad plurimas alias Qvæstiones similes resolvendas perutilia, subinde examinantur

De Lege Externa

Beati, Gabriele

Augustæ Vindellicorum, 1729

VD18 80376800

57 An quælibet taciturnitas sufficiat ad priulegium irritandum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39888

Q V A E S T I O LVII.

An quælibet taciturnitas, sufficiat ad Privilegium irritandum.

C A S V S.

TITIVS, cum sororem suæ Sponsæ carnaliter cognouisset, affinitatis inde cum Sponsa contractæ, dispensationem à Sede Apostolica petierat. Antequam tamen dispensatio executioni mandaretur ab Episcopo, cui expeditio erat commissa, cum eadem sorore iterum copulam habuit, expeditaque deinde ab Episcopo dispensatione, cum Sponsa matrimonium contraxit. Quæritur; Vtrum matrimonium fuerit validum.

S Y M M A R I V M.

- 2 Dispensatio à Titio obtenta, non videtur validè fuisse expedita.
- 3 Non fuit expressa copula subsequens.
- 4 Noua copula, est nouus titulus sufficiens ad affinitatem contrahendam.
- 5 Inualida est legitimatio, non expressa qualitate illegitimi.
- 6 Et absolutio ab heresi, omnibus actibus non expressis.
- 7 Dispensatio tamen fuit valida.
- 8 Valet pro omni copulâ, ante dispensationis expeditionem habita.
- 9 Sicut dispensatio Voti, etiam pro illius repetitione.
- 10 Ex vna dispensatio pro omnibus irregularitatibus.
- 11 Affinitas, est impedimentum per modum habitus.
- 12 Pontifex vult dispensare in affinitate orta ex quocunque copulis.
- 13 Exprimiendi solum sunt diuersi tituli, cum ex illis oritur impedimentum diuersum.
- 14 Impedimentum ex duplici copula contractum, est vnicum.
- 15 Absolutio ab heresi datur solum sub conditione.
- 16 Dispensatio non valet pro copulâ expeditionem subsequente.
- 17 Idem dicendum est de dispensatione Compaternitatis.
- 18 Et de dispensatione Bigamia.
- 19 Et de dispensatione irregularitatis ex homicidio.

R A T I O N E S D V B I T A N D I.

Quemadmodum ad irritandum privilegii, quod ad instantiam partis conceditur, sufficit vitium obreptionis, siue narratio alicuius falsitatis, modo explicato: ita sufficit vitium subreptionis, siue taciturnitas, aut suppressio veritatis. Dubitatur tamen; An quælibet suppressio

M m 2 veri-

veritatis sufficiat. Quælibet enim, sufficere videtur; Ideoque dispensatio à Titio obtenta, inualidè videtur fuisse expedita, & consequenter etiam matrimonium, quod ab eius valore pendeat, fuisse nullum. Ita in simili *Suarez de irreg. ob homicidium tom. 5. d. 44. nu. 18. & lib. 6. de legib. c. 24. nu. 12. Coninch. disp. 18. d. 14. num. 112. Molina tom. 1. tract. 2. disp. 161. Ledesma in summ. de matr. c. 27. concl. 6. Syluester v. legitimus qu. 3. dub. 2. Auila de censuris par. 2. c. 6. disp. 2. dub. 3.*

3 Primò; Quia Pontifex intendit dispensare in impedimento affinitatis, solum quatenus est ortum ex copula iam habita, ac expressa, non verò ex habenda; Imo, si sciuisset, copulam, habendam post concessam, & ante expeditam dispensationem, vel nullatenus, vel difficiliùs eam concessisset. Ergo taciturnitas copulæ post dispensationis concessionem, & ante expeditionem habitæ, reddit dispensationem inuoluntariam, & consequenter nullam.

4 Secundò; Quia noua copula, est nouus titulus sufficiens ad impedimentum affinitatis contrahendum. Ex iure autem, ac stilo Curia, non solum impedimenta ipsa sunt exprimenda, sed etiam tituli, ex quibus sunt orta; sic enim, si quis ex duplici titulo, si alteri cognatus, vel affinis; vt, quia duos eius filios in Baptismo, vel Confirmatione suscepit; vel quia duas eius sorores carnaliter cognouit; vtrumque titulum exprimere tenetur, quamuis eorum alter, fuerit positus post Pontificis concessionem, & ante eius executionem, alioquin inualida esset dispensatio. Cum ergo etiam copu-

la ante dispensationis executionem, cum Sorore Sponsæ habita, sit nouus titulus, nec in dispensatione fuerit expositus, dispensatio fuit inualida ex defectu formæ, à iure, vel stilo Curia introductæ.

Tertiò; Quia, si Illegitimus ex adulterio Coniugati cum Coniugata, dispensationem impetret, narrans solum, se natum ex adulterio, sed non exprimens, se natum ex adulterio ex parte vtriusque Parentis; legitimatio est irrita, & subrepticia, vt docent *Sanchez lib. 8. matr. disp. 26. num. 5. Angelus v. legitimatio num. 5. Syluester v. legitimus quæst. 3. d. 2.* & alij communiter. Ergo irrita etiam est dispensatio, si narretur solum affinitas, contracta ex copulâ habitâ ante concessionem dispensationis, & non etiam ex copulâ habitâ ante eius expeditionem; si enim ad valorem legitimacionis requiritur à iure expressio coniugij ex parte vtriusque Parentis, à fortiori requiratur expressio vtriusque copulæ.

Quartò; Quia inualida est absolutio, quam obtinet Hæreticus, expressis omnibus hæresibus, sed tacitis, dedita opera, aliquibus actibus circa aliquam illarum hæresim factis, vt docent. *Sanchez lib. 2. sum. cap. 12. num. 9. & Auila par. 2. cap. 6. disp. 2. dub. 3. ad finem.* Ergo à fortiori inualida erit dispensatio affinitatis, tacitâ copulâ ante eius expeditionem secuta; Si enim ad valorem absolutionis, non solum exprimendæ sunt omnes hæreses, sed etiam omnes actus circa quamlibet illarum exerciti, cur ad valorem dispensationis, similiter exprimenda non erunt,

erunt, tam omnes affinitates, quam omnes copulae, quibus quaelibet illarum fuit contracta?

RESOLVTIO.

Respondetur tamen, dispensationem, fuisse validam, & consequenter etiam matrimonium ex ea contractum. *Sanchez lib. 8. disp. 24. num. 4. & lib. 4. sum. cap. 47. num. 33. Henriquez lib. 12. cap. 10. num. 3. & lib. 14. cap. 7. num. 3. Auila disp. 10 de irreg. dub. 8. Tolerus lib. 7. c. 19. Azor. par. 3. lib. 3. cap. 10. qu. 1. Garzias par. 8. de benef. cap. 3. num. 80. Gutierrez de matr. c. 124. num. 2. Rodriguez par. 1. cap. 258. num. 1. Suarez tom. 2 de relig. lib. 6. cap. 27. num. 12. & alij communiter.*

1 Primò; Quia, Dispensatio obtentà, valet non solum pro copulà habita ante petitionem dispensationis, sed etiam pro copulà habita post petitionem, & ante dispensationis expeditionem; Ad eius enim valorem, ex stilo Curia, exprimendum non erat, copulam fuisse multiplicatam; Nam nemo hoc exprimit, nec, quando dispensationem petit in affinitate ex copulà conjugali, ab eo petitur, vt numerum copularum, vel tempus, quo durauit matrimonium explicet. Satis ergo erat, exprimere affinitatem; atque hanc Titius in petitione expressit. Non est autem imponendum nouum onus, sine causa.

2 Secundò; Quia; Qui Voti dispensationem à Pontifice obtinuit, expediendam à Confessario; virtute talis concessionis dispensari potest à Confessario, quam-

nisi ante obtentam à Confessario dispensationem, Votum sepius referit. Ergo etiam, qui similem dispensationem affinitatis obtinuit, dispensari potest ab Ordinario, quamuis ante obtentam ab Ordinario dispensationem, replicauerit copulam; sicut enim ex multiplici repetitione Voti, non multiplicatur Votum, ita ex multiplici copulà eum eadem, non multiplicatur affinitas; Nam ex actionibus eiusdem speciei in eodem subiecto, fit vnum numero accidens, vt loquitur *Henriquez loco citato*. Cum ergo copula superueniens, nouum impedimentum non inducat, sed prius solum quasi confirmet, & huius impedimenti auferendi facultas data sit Ordinario, poterit Ordinarius, noua copulà non obstante, in eo validè dispensare.

3 Tertiò; Quia Clericus, qui in excom-
municatione pluries celebravit, numerum
celebrationum exprimere non tenetur
sed vnà dispensatione, ab omnibus irre-
gularitatibus eximitur, vt docent *Na-
uarrus in addit. ad cap. 27. num. 32. Gar-
zias par. 8. de benef. cap. 3. num. 80. Ze-
rola in praxi par. 2. v. irreg. §. 12. in fine*;
Neque ex consuetudine, aut stilo Curia
constat oppositum, quamuis concedatur,
ex iteratione celebrationis, iteratam esse
irregularitatem. Ergo à fortiori vnica
dispensatione, auferetur affinitas consur-
gens ex copulà habita ante dispensatio-
nis petitionem, & post illam; Sicut enim,
in dispensatione irregularitatis, intentio
Dispensantis, est, ab omnibus ex celebra-
tione contractis liberare, ita in dispensatione affinitatis,
Mm 3 eius-

eiusdem intentio, est, omnem affinitatem ex copulâ cum sorore sponsæ quomodocumque contractam tollere. Intentio autem Dispensantis, est mensura valoris in dispensatione, cum hic ab eâ totaliter pendeat.

- 11 **Quartò**; Quia affinitas, est impedimentum, & inhabilitas quædam ad matrimonium per modum habitus. Huiusmodi autem inhabilitas ex eadem causâ, multiplicari non potest; neque enim quis semel inhabilis, potest amplius ex eadem causâ inhabilitari, neque vna causa super aliam operari vt tradunt *Henriq. lib. 12. c. 10. §. 3. Sanchez lib. 8. disp. 24. num. 7. Auila disp. 10. de irreg. disp. 8.* Cum ergo ex multiplici copulâ cum sorore sponsæ, vnica affinitas sit contracta, eo ipso quod Pontifex facultatem Ordinario concessit, illam per dispensationem simpliciter auferendi, voluit illam auferri, siue per vnâ, siue per plures copulas, fuerit contracta, siue per copulam habitam solùm ante petitionem dispensationis, siue etiam post illam. Dispensatio autem, suas vires sumit à voluntate Dispensantis.

OBIECTIONVM SOLVTIO.

- 12 **AD** rationes in contrarium Respondetur: Ad primam Negatur antecedens; Pontifex enim, eo ipso, quod dispensare voluit in affinitate, necessario dispensare voluit in eâ, ex quocumque copulis, & quomodocumque habitis esset orta, vt patet ex dictis.
- 13 **Ad secundam** respondetur; Ex stilo Curie, tunc solùm exprimendos esse diuersos titulos, cum inde oritur impe-

dimentum diuersum, secus verò, cum nouum impedimentum non inducitur, vt patet exemplo Voti superiùs adducto. Ex multiplici autem copulâ cum eadem, nouum impedimentum affinitatis non inducitur, sed idem; quidquid sit, an ex copulâ cum duabus sororibus oriatur affinitas diuersa; quod etiam multi negant, cum in hoc, eadem videatur ratio, ac in Compaternitate.

Ad tertiam; Negatur consequentia; 14 Disparitas autem est, quia adulterium Coniugati cum Coniugata, non est vnicum, sed duplex, huiusque duplicis adulterij notitia difficiliorem redderet dispensationis concessionem. At impedimentum ex duplici illa copula contractum, est vnicum, nec potest Superior in eo dispensare quin simul dispensare velit ex quibuscumque copulis fuerit contractum.

Ad quartam; Negatur similiter consequentia; 15 disparitas est, quia absolutio, Hæretico conceditur, non absolutè, sed solùm sub conditione (modo aliud contra fidem actum non sit.) At dispensatio affinitatis, regulariter absolutè conceditur. Quod si, hæc etiam concederetur conditionatè, (dummodo noua copula non intercesserit,) in hoc casu, hæc etiam esset inualida, si noua copula non exprimeretur. Addo tamen, absolutio- nem Hæretico datam, quoad actus expressos, esse validam, licet valida non sit, quoad alios non expressos; quia censura ob vnâ causam contracta, auferri potest, remanentibus alijs ob alias causas contractis; vt tradunt. *Suarez disp. 7. de cens. sect. 9. num. 4. Vasquez disp. 18. num. 14. Sayrus lib. 2. cap. 21. n. 13.*

n. 13. & alij plurimi, quos refert, & sequitur *Bonac. de cens. disp. 1. quest. 3. pun. 6. num. 1.* Quae regula, non valet in dispensationibus, praesertim impedimentorum matrimonij, propter contrarium usum, ac stilum Curiae. Vnde, si quis factus affinis sponsae propter copulam cum eius sorore, ac matre habitam, peteret dispensationem affinitatis, exprimendo solum copulam cum Sorore, inualida esset dispensatio etiam quoad affinitatem contractam ex copula cum Sorore, quia ad valorem dispensationis, ex stilo Curiae, requiritur expressio utriusque tituli, & affinitatis. Ad valorem autem actus, forma à iure introducta, seruanda est, eaque non seruata, corrumpit actus.

COROLLARIA.

16 Colligitur ex dictis primò; Dispensationem affinitatis obtentam à Pontifice, licet valida sit ad tollendum affinitatis impedimentum, quando secuta est copula ante ipsius expeditionem, non valere tamen, si copulatalem expeditionem subsequuta sit; Cum enim, postquam Ordinarius, vel Confessarius dispensauit, prior affinitas sit per dispensationem iam omnino sublata, per subsequentem copulam, noua affinitas contrahitur, ad cuius dispensationem non extenditur commissio. Ad priorem autem copulam extenditur, quia, per illam, noua affinitas contracta non est, sed eadem mansit, cuius dispensandae facultas Ordinario iam data

erat, sed ab eo nondum expedita, ac executioni mandata, *Sanchez lib. 8. disp. 24. num. 8.*

Secundò; Eum, qui in Baptismo, filium alicuius tenuit, & post obtentam à Pontifice Compaternitatis dispensationem, alium filium tenuit ante eius expeditionem, validè dispensari; quia vnica tantùm orta est Compaternitas, cuius tollenda facultas Ordinario concessa erit, neque ex stilo Curiae filiorum numerus erat exprimendus, cum singuli nouum impedimentum non induxerint. *Garzias loco citato n. 78.*

Tertiò; Si quis ter, vel quater, nuptias celebravit, necessarium non esse, in dispensatione Bigamiae, hoc exprimere, sed satis esse exprimere secundas; quia omnes illae nuptiae vnicum Bigamiae impedimentum induxerunt, ad quod auferendum, datur in commissione Ordinario potestas. *Auila par. 7. disp. 8. in fine. Henriq. lib. 12. c. 6. nu. 9. Sanchez lib. 7. d. 86. n. 24.*

Quartò; Eum, qui pluries occidendo irregularitatem contraxit ex homicidio; in petitione dispensationis, non necessario omnia homicidia exprimere debere, sed satis esse, si vnus tantùm delicti mentionem faciat; Tum quia, singula delicta nouum impedimentum non inducunt, sed idem confirmant; Tum quia, expressio singulorum delictorum, à iure specialiter non exigitur. *Garzias par. 8.*

cap. 3. n. 80.

QVAE-